

Er moet wat anders (2016)

Sieth Delhaas

iwft.nl, 30 april 2016

Zondag 3 april overleed Gijsje van den Akker (1919-2016). Tijdens de afscheidsviering vertelden de predikant, een nicht, een neef en een oud-collega over haar leven: als dochter tot haar 26e in de huishouding bij haar ouders met vijf jongere broers, de oorlog die weinig kansen bood voor eigen ontwikkeling en haar kerk, de Hervormde, die besloot na WOII maatschappelijker te worden en het Instituut 'Kerk en Wereld' (KenW) stichtte als conferentie-, vormings- en opleidingscentrum. Gijsje, hoewel al 26 jaar, werd gevraagd zich in te schrijven voor de nieuwe opleiding tot werker in kerkelijke arbeid (Wika).

In het levensoverzicht werd niet genoemd waarvoor ik haar met mijn aanwezigheid wilde bedanken: haar beslissing in 1977 vrouwen op KenW uit te nodigen 'om over feministische theologie na te denken'. Zo letterlijk vond ik haar woorden in het interview dat ik in 1987 ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van het 'Vrouw en Geloof'-werk op KenW met haar maakte. Met eigen ogen had Gijsje in haar wika-werk gezien dat vrouwen voortdurend tegen de stroom in moesten roeien en zo besloot ze, toen ze twee jaar directeur was van KenW: 'Er moet wat anders'. De omstandigheden waren er naar. Met name de internationale conferentie in 1974 in Berlijn over Sexisme in de jaren zeventig, onder leiding van de 'zwarte' Zuid-Afrikaanse Brigilia Bam, stimulator achter deze consultatie van de Wereldraad van Kerken, waarover ze intensief sprak met haar collega Mia de Vlieger.

De variatie aan thema's van studiedagen, -weekends, -weken, waarvoor vrouwen letterlijk naar Driebergen stroomden, toont hoe het met vrouwen in en aan de randen van de kerken was gesteld. Steeds heeft de cursusleiding, om te beginnen met Thea Rienksma, geprobeerd in te haken op een directe behoefte of nood bij vrouwen. Een greep uit één van de seizoenprogramma's: cursussen voor gescheiden predikantsvrouwen, pastorale zorg voor gescheiden mensen, feministische spiritualiteit, vrouwenleerhuis feminisme en bijbellezen, seksualiteit en intimiteit, de bijbel... inspiratiebron voor vrouwen?, kiezen voor de kerk, andere samenlevingsvormen in de pastorie, etc. ... Vragen over onderwerpen waarop de plaatselijke kerk meestal niet-thuis gaf.

Door het initiatief van Gijsje van den Akker en de stroom vrouwen uit de meest diverse kerkelijke achtergronden, die vanuit Driebergen naar alle windrichtingen in Nederland op gang kwam, is feministische theologie een sterk oecumenische beweging geworden, zonder discussies vooraf over kerkelijke scheidslijnen.

Verder lezen

In 1978 publiceerde Trouw het artikel [Kerk pas op je vrouwen](#) van Sieth Delhaas. Siethdelhaas.nl